

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті

ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІ МӘДЕНИЕТ БАСҚАРМАСЫНЫҢ "ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИННИҢ ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСТЫҚ
МЕМОРИАЛДЫҚ МҰРАЖАЙЫ" КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "КОСТАНАЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ МЕМОРИАЛЬНЫЙ
МУЗЕЙ ИБРАЯ АЛТЫНСАРИНА" УПРАВЛЕНИЯ КУЛЬТУРЫ АКИМАТА КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ИННОВАЦИЯ, БІЛІМ, ТӘЖІРИБЕ-БІЛІМ
БЕРУ ЖОЛЫНЫҢ ВЕКТОРЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МАТЕРИАЛДАРЫ

І КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ
«ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ,
ОПЫТ – ВЕКТОРЫ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРЕКОВ»

І КНИГА

Қостанай, 2023

УДК 37.02
ББК 74.00
И 63

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ/ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, география ғылымдарының докторы, Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясының мүшесі;

Жарлыгасов Женис Бахытбекович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор;

Скударева Галина Николаевна, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Мәскеу облысындағы МОУ «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректорының м.а.; Ресей Федерациясының жалпы білім беру ісінің құрметті қызметкері, Ресей;

Бережнова Елена Викторовна, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Мәскеу халықаралық мемлекеттік қатынастар институты, Ресей;

Ибраева Айман Елемановна, «Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы» ММ жетекшісі;

Онищенко Елена Анатольевна, «Педагогикалық шеберлік орталығы» жекеменшік мекемесінің Қостанай қаласындағы филиалының директоры;

Демисенова Шнар Сапаровна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының меңгерушісі;

Утегенова Бибикуль Мазановна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының профессоры;

Смаглий Татьяна Ивановна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика және психология кафедрасының қауым.профессоры;

Жетписбаева Айсылу Айратовна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы.Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары»: 2023 жылдың 17 ақпандағы Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. I Кітап. – Қостанай: И 63 А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023. – 1081 б. = «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков»: Материалы международной научно-практической конференции, 17 февраля 2023 года. I Книга. – Костанай: Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023. – 1081 с.

ISBN 978-601-356-244-5

Жинаққа «Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары» атты Алтынсарин оқулары халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары енгізілген.

Талқыланатын мәселелердің алуан түрлілігі мен кеңдігі мақала авторларына заманауи білім беруді жаңғырту мен дамытудың, осы үдерісте қазақ ағартушыларының педагогикалық мұрасын пайдаланудың жолдарын, мұғалімдерді даярлаудың тиімді технологиялары мен форматтарын әзірлеу мен енгізу мәселелерін, ақпараттық қоғамдағы білім беру кеңістігінің ерекшеліктерін айқындауға, сондай-ақ педагогтердің инновациялық қызметінің тәжірибесін жинақтауға, педагогикалық үдеріс субъектілерін психологиялық-педагогикалық қолдауға мүмкіндік берді.

Бұл жинақтың материалдары ғалымдарға, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушыларына, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілерге, педагог-психологтарға, магистранттар мен студенттерге қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков». Многообразие и широта обсуждаемых проблем позволили авторам статей определить векторы модернизации и развития современного образования, использования в данном процессе педагогического наследия казахских просветителей, вопросов разработки и внедрения эффективных технологий и форматов подготовки учителей, специфики образовательного пространства в информационном обществе, а также обобщения опыта инновационной деятельности педагогов, психолого-педагогической поддержки субъектов педагогического процесса.

Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-244-5

9 786013 562445

УДК 37.02
ББК 74.00

© А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023
© Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023

Әдебиеттер тізімі:

1. Өлмұхамбетова Б.А., Ғалымжанова М.А. Білім беру жүйесі қызметкерлерінің біліктілігін арттыруда ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың қолданылуы // Информатика негіздері. №5. А., 2008. 128 б.
2. Ғалымжанова М. Ақпараттық коммуникациялық технологияларды пайдалану арқылы білім беру деңгейін көтеру // Информатика негіздері. №3. А., 2006. 49–52 бб.
3. Садыбекова Ж. Оқу-тәрбие үрдісінде ақпараттық-коммуникациялық технологияны қолдану қажеттілігі // Информатика негіздері. №4. А., 2008. 78–79 бб.

УДК 377.6

FORMATION OF PROFESSIONAL INDEPENDENCE OF COLLEGE STUDENTS THROUGH DIGITAL TECHNOLOGIES

Yesenomanova Madina Saparbekovna
Master's student of the S. Seifullin Kazakh
Agrotechnical University
in the educational program «Vocational training»
E-mail: mukatova.27@mail.ru

Sarbasova Karlygash Amangeldinovna
Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Academician of the Academy of Pedagogical Sciences of Kazakhstan,
Professor of the Department of Vocational Education
S. Seifullin Kazakh Agrotechnical University
E-mail: ksa-1@mail.ru
Astana, Kazakhstan

Abstract

The features of modern trends in education and the acquisition of new professional competencies already in the course of work allow us to take a fresh look at the problem of the development of professional independence. The article puts forward the idea that it is through the use of digital technologies in the educational process of the college that the level of professional independence of students increases, digital competencies are formed that contribute to the training of a highly qualified mobile specialist of the profession.

Key words: *professional independence, educational process, education, components of professional independence, learning technologies, digital technologies.*

Аңдатпа

Білім берудегі заманауи тенденциялардың ерекшеліктері және жаңа кәсіби құзыреттіліктерді жұмыс процесінде меңгеру кәсіби дербестікті дамыту мәселесіне жаңаша қарауға мүмкіндік береді. Мақалада колледждің оқу үдерісінде цифрлық технологияларды қолдану арқылы студенттердің кәсіби дербестік деңгейі артады, мамандықтың жоғары білікті мобильді маманын дайындауға ықпал ететін цифрлық құзыреттіліктер қалыптасады деген ой алға тартылады.

Түйінді сөздер: *кәсібидербестік, білім беру процесі, білім беру, кәсібидербестік компоненттері, оқыту технологиялары, цифрлық технологиялар.*

Аннотация

Особенности современных тенденций получения образования и приобретения новых профессиональных компетенций уже в процессе трудовой деятельности позволяют по-новому посмотреть на проблему развития профессиональной самостоятельности. В статье выдвигается идея того, что именно посредством применения цифровых технологий в образовательном процессе колледжа повышается уровень профессиональной самостоятельности обучающихся, формируются цифровые компетенции, которые способствуют подготовке высококвалифицированного мобильного специалиста профессии.

Ключевые слова: *профессиональная самостоятельность, образовательный процесс, образование, компоненты профессиональной самостоятельности, технологии обучения, цифровые технологии.*

In the last decade, a situation has begun to manifest itself, characterized by an oversaturation of the labor market by representatives of some professions and specialties with a pronounced shortage of representatives of another. In the near future, professions such as legal counsel, system administrator, dispatcher will disappear, while the following will appear: a developer of educational trajectories, an engineer of robotic systems, a designer of home robots, an interface designer. Taking into account the immediate prospects of saturation of the labor market with new professions, specialists today strive to identify a number of universal skills and abilities that would be in demand in a variety of industries. These skills and abilities can be defined as "professional", they often include system thinking, the ability to work with teams, groups and individuals, multilingualism, and so on. [1, p. 20]

An unambiguous interpretation of the set of personal and professional qualities of a specialist that determine his competitiveness has not yet developed. Based on the selected parameters, we would like to emphasize that among the characteristics that determine the competitiveness of an individual, most researchers have no indication of the professional independence of an individual. Although it is professional independence, as it seems to us, that is one of the key components of a competitive specialist.

Professional independence is the active activity of students, their perseverance and determination in the practical mastery of a profession or specialty, the practical application of theoretical knowledge, self-assessment of their intellectual, emotional and volitional qualities. Professional independence is realized in the ability to independently choose ways of doing work that ensure high quality and productivity; in the ability to independently understand the production environment, make the right decision; in the ability to independently plan and control the work performed. [2, p. 14]

The information and educational environment is being actively formed in the education system of Kazakhstan, which meets the requirements of state standards and the request of modern students. [3, p. 402] The emphasis in teaching is increasingly shifted to the independent work of the student. The student acts as a cognizing subject, moreover, mastering the material without the participation of a teacher, who performs a consultative and methodological role in the new conditions, which means that the student must "be able to learn" without supervision, regardless of external control, that is, have independence, including professional independence.

In the process of studying at college, the effective formation of professional independence of a future specialist is realized during the phased implementation of a system that includes:

- actualization of the professional independence of the future specialist as a necessary quality of his personality;
- purposeful activation of practical and activity training of future specialists;
- organization of regular independent performance by students of constantly complicated educational tasks;
- independent formulation and solution of problems of a problematic nature.

We often offer students to formulate questions on each topic themselves from the point of view of a specialist in a particular industry and determine how much classes on this topic help in the development of their professional qualities.

Based on the nature of the questions formulated by students, it is possible to judge the quality of professional knowledge and skills of future specialists, which, in turn, is one of the indicators of the formation of professional independence. [4, p. 80]

It is worth noting that some of the problems considered in the classroom cannot be analyzed within the framework of any narrowly focused specialty. In this regard, the topic «Digital technologies in various areas of modern society» is one of the most interesting and vividly relevant topics for students of all fields of study.

Digitalization of higher education has led to the formation of new unique conditions for the implementation of the educational process, determined by the rapid spread of new digital technologies. In this regard, it is necessary to first reveal the main trends in education related to its digitalization.

Digital storytelling technology is becoming one of the most popular and effective examples of digital technologies in modern education. In our country, it is more common in corporate business, in particular in the training of managers, economists, marketers. In these areas, digital storytelling is a marketing technique that uses the huge potential of modern technologies in order to transmit various information and achieve the desired results. In a broad sense, it is a way of transmitting information through instructive stories. In a narrow sense, it is a communication technique that uses the media potential of oral speech. [5, p.155–159]

This technology allows you to create high-quality animated, geographical, chronological and other fascinating stories in the educational process of the college. They provide ample opportunities for the development and improvement of professional independence in the study of all disciplines without exception. With their help, you can realize almost any idea and immerse the group in professional activities in the learning process.

On the basis of the Kazakh Swiss–American College, a survey was conducted among teachers and students on the effectiveness of using digital technologies in order to develop professional independence. 87% of teachers are inclined to believe that digital technologies are an important component of every profession in the modern labor market. That is why it is important to use them in the educational process. 13% of teachers believe that digital technologies accompany the development of professional independence and can recreate situations from professional activities for practice. After all, practice is the basis of the college's educational process.

Most students believe that teachers who use digital technologies in the classroom are more competent. Moreover, in classes using digital technologies, students perceive information more easily and are ready for practical activities. 32% of students claim that thanks to digital technologies they can carry out independent study.

After the introduction of Digital storytelling technology among students of the 3rd year of the specialty «Translation» in classes on the discipline Course of Computer applications using the Padlet platform, students actively worked and began to practice this platform during technological practice. Padlet provides cloud-based software as a service that hosts a web-based real-time collaboration platform through which users can upload, organize and share content on virtual bulletin boards called «padlets». Lecture material and practical tasks were uploaded to this platform. Students had the opportunity to comment and evaluate lectures and practical tasks. Padlet helped the teacher to conduct the lesson and deliver the necessary material with more interest from the students.

Unlike Google Docs, you can't remove someone else's comment on the Padlet platform, you can only evaluate it. Therefore, the entire progress of work on the question is saved on the board for online lessons and is visible to everyone.

Modern students like this method of conducting lessons and the format of interaction with the teacher and classmates: working with the board for online lessons is an opportunity to add creativity to the lesson, demonstrate the results of their work, express their opinion and find out what others think. The fact that classmates will see the work motivates the guys to approach the tasks responsibly and perform them efficiently.

The use of this platform in the classroom will help the teacher in the formation of professional independence as follows: in the process of working on this platform, the student works independently, while he can study questions about professional activity. Also, this platform allows you to design situations related to the profession of students and develop professional skills in them.

The main reason for the emergence of e-education is a large amount of information: the modern world is rapidly developing, changes are taking place both locally and globally. Therefore, students should be able to navigate well in the flow of rapidly outdated and constantly updated information, have the skills to search and analyze the information they need. Such skills will be useful in the future, because in today's professional environment there is a need for constant adjustment and improvement of professional knowledge. [6, p. 6]

The active introduction of digital technologies into the educational process involves the acquisition of professional competencies by students, while competencies in the field of information and communication technologies are one of the main components of the professional independence of future specialists.

The advantage of digital technologies is to improve the quality and accessibility of education. The ability of students to undergo professional training with the help of advanced information technologies gives grounds to attribute this form of knowledge transfer and acquisition to the most effective.

References:

1. Gazikhanova Zh. G., Maksimova V.V., About the tasks and difficulties of the updated content secondary education in Kazakhstan. Cheboksary.: 2019. 20 p.
2. V.A.Skakun ORGANIZATION AND METHODOLOGY VOCATIONAL TRAINING. Moscow.: 2007. 14 p.
3. Bukhantseva N.V. Electronic educational resources: technologies of development and interaction. – Volgograd: Publishing House of the Volgograd State University.: 2020. 402 p.
4. Bodrov V.A., Psychology of professional education. M.. PER SE.: 2020. 80 p.
5. Erokhin A.G., Vanina M.F. IT-training of specialists-economists in a technical university in the conditions of import substitution. – Krasnoyarsk: Sib. feder. un-t, 2021.: 155–159 pp.
6. International Labour Conference, contributing to productivity growth, employment and development. International Labour Office Geneva.: p.6

ӘОЖ 373

ГЕОГРАФИЯ САБАҒЫНДА ІТ ТЕХНОЛОГИЯНЫ ТИІМДІ ПАЙДАЛАНУ

*Ермакова Айгерим Кенебулатовна
география мұғалімі, педагог–сарапшы
«Ақмола облысы білім беру басқармасы Щучинск қаласының
«Білім–Инновация» ІТ лицей–интернаты» КММ
Абай Мырзахметов атындағы Көкшетау университетінің
7М05218– Экология мамандығының 2–курс магистранты
Щучинск қаласы, Қазақстан
E–mail: vip.yesmakova@mail.ru*

Аңдатпа

Өзектілігі және мақсаты: география сабағында ІТ технологиясын қолдану арқылы білім алушылардың оқу–жаттығу қызметін өз бетінше жүзеге асыру, сондай ақ өмірдің әр түрлі салаларында өмірлік міндеттердің кең ауқымын шешу үшін шынайы өмірде алған барлық білімдерін, іскерліктері мен дағдыларын